

Wstęp

Po ukończeniu edukacji szkolnej w 2007 roku rozpoczęłam studia wokalne w najbardziej prestiżowej chińskiej uczelni muzycznej, Centralnym Konserwatorium Muzyki w Pekinie. Dyplom ukończenia studiów wokalnych uzyskałam w roku 2012. W trakcie moich studiów wokalnych w Beijing Central Conservatory of Music od początku fascynowała mnie włoska muzyka, przede wszystkim operowa. Uczyłam się repertuaru klasycznego, belcanta oraz arii operowych okresu romantyzmu, głównie Giuseppe Verdiego, którego opery w Chinach cieszą się wielkim zainteresowaniem i popularnością. Także Puccini fascynował mnie od początku moich zainteresowań klasycznym śpiewem włoskim. Nie wiedziałam jeszcze wówczas, jak wiele nieodkrytych dla mnie tajemnic kryje w sobie muzyka Belliniego, Rossiniego, Donizettiego, Verdiego czy Pucciniego. Myślałam, że ci wielcy kompozytorzy pisali wyłącznie opery. Już w czasie studiów, w maju 2009 roku miał miejsce mój debiut sceniczny. Na wielkiej scenie Narodowego Grand Theatre wystąpiłam w partii Leonory w operze „La Forza del Destino” Giuseppe Verdiego, odnosząc sukces. Na tej samej scenie prezentowałam się następnie jako Adina w operze „L'Elisir d'amore” Gaetana Donizettiego (2011) oraz jako Leonora w operze „Il Trovatore” Giuseppe Verdiego (2012).

Kiedy w 2013 roku rozpoczęłam magisterskie studia wokalne na Uniwersytecie Muzycznym „Mozarteum” w Salzburgu, tutaj właśnie zetknęłam się po raz pierwszy z terminologią „romanza da camera italiana”. Dopiero wtedy zaczęłam poznawać repertuar tego gatunku. Forma arii zamknięta w postaci kameralnej romanzy bardzo mnie zainteresowała. Z jednej strony przypominała swoją konfiguracją pieśń, z drugiej jednak była inna od pieśni, często rozbudowana i zbliżona do formy arii da camera, którą *de facto* jest. W tłumaczeniu z języka włoskiego termin *romanza* oznacza bowiem rodzaj arii, może to być np. aria starowłoska, klasyczna, aria Belcanta lub werystyczna; albo aria kameralna. W „Mozarteum” pracowałam pod kierunkiem znakomitej amerykańskiej sopranistki Michèlle Crider, od roku 2015 studiowałam tam również w klasie operowej prof. Kaia Röhriga i prof. Karoliny Gruber. Znajomość nowego dla mnie gatunku miałam możliwość pogłębiać również podczas Letniej Akademii „Mozarteum”, pracując pod kierunkiem prof. Daniela Kotlińskiego. To co szczególnie zainteresowało mnie w tej formie wokalne, to połączenie włoskiej arii z intymnością niemalże pieśniarską, czy też balladową. Wybrałam temat włoskiej romanzy da camera

jako temat niniejszej pracy doktorskiej, gdyż jest to obszar literatury wokalne, który w Chinach jest mało znany i moja praca może wprowadzić nowe treści i nowe wartości dla świadomości pojmowania, rozumienia włoskiej literatury wokalne w moim wielkim kraju. Mam nadzieję, że w jakiś sposób moja praca będzie mogła wypełnić tę przestrzeń wiedzy muzycznej, tak ważną w kontekście całej wokalne literatury muzycznej, a tak często jeszcze stosunkowo niewiele znaną. Jedną z najistotniejszych cech włoskiej romanzy jest nierozzerwalne połączenie tekstu poetyckiego z muzyką, jakby wzajemne przenikanie się tych dwóch materii, które dopiero w połączeniu, w symbiozie obu tych elementów, może przynieść pełny efekt końcowy, interpretacji – właściwego oddania nastrojów, charakteru wokalne i niuansów technicznych oraz muzycznych. Niniejsza praca jest opisem dzieła artystycznego, zarejestrowanego na płycie CD. Nagrałam tam 12 arii kameralnych, Donizettiego, Belliniego i Verdiego, dokonując wyboru po cztery dla każdego kompozytora.

Przedstawiona przeze mnie powyżej koncepcja niniejszej pracy w naturalny sposób zdeterminowała jej układ formalny.

W pierwszym rozdziale przedstawię krótkie noty biograficzne Gaetana Donizettiego, Vincenza Belliniego i Giuseppe Verdiego. Przybliżę ich twórczość, a także losy, które bez wątpienia wpłynęły na rozwój i charakterystykę ich twórczości.

Drugi rozdział opisywać będzie wyjątkowy gatunek muzyki wokalne, jakim jest romanza da camera w Italii na przełomie XIX i XX stulecia. Począwszy od francuskich narodzin romanzy i jej ewolucję, aż po narodziny typowo włoskiej romanzy da camera.

W rozdziale trzecim znajdzie się miejsce na opis formalny – analizę utworów dzieła artystycznego zarejestrowanego na płycie CD – 12 arii da camera „romanza da camera italiana” – wybranych z twórczości Gaetana Donizettiego, Vincenza Belliniego i Giuseppe Verdiego.

Rozdział czwarty poświęcony będzie trudnościom wykonawczym – technicznym i interpretacyjnym włoskiej romanzy da camera, zarówno w oparciu o nagranie dzieła artystycznego CD, jak i kanony interpretacji włoskiej literatury wokalne.

W rozdziale piątym przedstawię różnorodny charakter włoskiej romanzy da camera – Między pieśnią a arią – Donizetti, Bellini, Verdi.

W podsumowaniu i zakończeniu z konkluzją postaram się zreasumować wnioski wynikające z toku przewodu myślowego całej pracy, opartego na przykładach i na moich własnych doświadczeniach.

Bibliografia przedstawi źródła, z których korzystałam pisząc niniejszą pracę. Znajdzie się tutaj cała wykorzystana przez mnie dokumentacja, pochodząca zarówno z literatury oraz z internetu i wszelkich innych źródeł.

W aneksie do niniejszej pracy zamieszczone zostaną zeskanowane wyciągi fortepianowe wszystkich utworów dzieła artystycznego (12 arii da camera – „romanza da camera italiana”), które znalazły się w dziele artystycznym, na płycie CD, którego opis stanowi niniejsza praca.

Doktorantka ma nadzieję, że jej tak odmienne od europejskiego, „chińskie” spojrzenie na gatunek włoskiej romanzy da camera, ukaże jej własną drogę do zrozumienia tego, jakże europejskiego gatunku muzyki. W zamyśle autorki pracy przedstawienie trzech wielkich włoskich kompozytorów operowych, tworzących formę kameralną; może przynieść w efekcie nowe spojrzenie na ich twórczość i rozszerzyć wiedzę o niej. Z nadzieją, aby młodzi śpiewacy, nie tylko w Chinach, mogli dzięki temu poszerzać swoje horyzonty i z innej perspektywy spoglądać na włoską muzykę wokalną da camera.

Pragnę podziękować prof. St. Danielowi Kotlińskiemu, promotorowi niniejszej pracy za wszechstronną pomoc i za opiekę naukową podczas jej tworzenia. Jego ogromna wiedza i unikalne włoskie doświadczenia były dla mnie bezcenne w całym toku pracy. Również nagranie dzieła artystycznego zostało przygotowane i dokonane pod opieką artystyczną i wokalną pana prof. Kotlińskiego.